
Mkb verdwaalt in de jungle van vergroening

De wil is er, maar nu de weg nog vinden. Met name de kleine mkb'er verdwaalt als snel in de jungle van de verduurzaming. Te veel potjes, te veel regels, vaak keiharde voorwaarden, te bureaucratisch. Waar lopen ze zoal tegenaan? Wie kan het voorbeeld geven? Het is vaak een tijdrovende zoektocht. Tijd die een kleine zelfstandige vaak niet heeft. De stichting Groene Economie Limburg kan als wegwijzer ondernemers vaak op het juiste spoor zetten.

ECONOMIE // 24-25

VAKBOND FNV

Bankroet BCC: 'Werknemers krijgen trap na'

AMSTERDAM
DOOR ONZE VERSLAGGEVERS

Vakbond FNV noemt het „triest en schopperend“ dat BCC de gestegen loonkosten mede de schuld geeft van de ondergang van het winkelbedrijf. „De lonen zijn zo'n beetje het laagst van heel Nederland.“

De rechtbank in Amsterdam heeft de elektronica keten gisteren failliet verklaard. BCC had al een tijd last van financiële problemen. Zo'n duizend werknemers verliezen hun baan, maar een deel kan misschien weer in dienst komen als er een doorstart komt. BCC heeft 56 winkels verspreid door het land, waaronder Beek, Geleen, Heerlen, Sittard en Venray. FNV-bestuurster Linda Vermeulen wijst erop dat het bankroet slecht uitpakt voor werknemers. Zij zouden bij een reorganisatie namelijk vaak nog wel geld meekrijgen, maar lopen dat nu mis. „Dat scheelt tienduizenden euros. Door te kiezen voor een faillissement en misschien een doorstart in plaats van een reorganisatie geeft BCC mensen die jarenlang hard voor ze hebben gewerkt nog eens een hele harde trap na. Met een doorstart legt de eigenaar de lasten bij de samenleving. Vervolgens wil hij met een goedkoop bedrijf zonder schulden weer verder gaan. Het wordt tijd dat we als samenleving kritischer gaan kijken naar deze graai-contracties.“ Het UWV neemt nu de betalingen aan mede werkers over.

CNV-bestuurder Jeroen Tjepkema: „Natuurlijk had BCC te maken met hoge huren en energieprijzen. En corona hielp ook niet mee. Maar je kunt niet zeggen dat het door de hoge lonen komt. Want die hebben altijd tegen het minimum aan geleefd. De mensen die er werken kunnen er helemaal niks aan doen.“ De elektronica keten zei eerder te kampen met „aanhoudende en toenemende zware marktomstandigheden“.

Volgens BCC is de elektronica markt in het jaar na corona ingezakt. De oorlog in Oekraïne, de hoge inflatie, het gedaalde consumentenvertrouwen en de lagere consumptiebestedingen maakten het de elektronica markt nog moeilijker. Daarbij stegen volgens BCC de kosten flink voor onder meer kool en tuur. De keten kon de bedragen niet doorberekenen naar de consument, zoals in andere sectoren wel het geval is, aldus BCC.

Dondertag werd bekend dat de winkels en de webshop voorlopig open blijven ondanks de faillissementsaanvraag. De curatoren willen een doorstart maken met de keten. Bij het beklendmaken van het uitsstel van betaling vorige week meldde topman Caspar Klinkhamer dat BCC onder „steeds zwaarder wordende druk“ stond. De keten had al maatregelen genomen om de financiële positie te verbeteren. Maar ondanks dat „hebben we geconcludeerd dat dit niet voldoende is en we niet op deze manier kunnen doorgaan“, zei hij toen.

Bakkerij Miss Baksel

Jeansmakers Grivec Bros

De wil is er, nu de weg nog. Het pad van de duurzaamheid is moeilijk begaanbaar voor starters en zelfs de meer gelouterde ondernemer. Bureaucratie is een stevig probleem. Met name voor de kleinste ondernemer is het lastig om plannen gefinancierd te krijgen. Waar lopen ze zoal tegenaan?

ACHTERGROND REGELS EN REGELINGEN

Pad van verduurzaming ligt vol obstakels voor kleine ondernemingen

MAASTRICHT
DOOR FRANS DREISSSEN

Bakkerij Miss Baksel

Marjolijn van Bussel,
Bergen ter Bilt

„Ja inderdaad, Miss Baksel L. Met enige humor en zelfspot. Naast een parttime baan als juf op de basisschool, bak ik vooral trouw- en verjaardagsarten

op bestelling en lever ik aan de horeca. Als zapper run ik een uit de hand gelopen thuisbakkerij. Ik ontkom me graag duurzaam en maatschappelijk verantwoord, door het afval tot een minimum te beperken. Ik ben overgestapt van gas naar elektrisch en wil nu graag isoleren en zonnepanelen op het dak. Ik ben gaan zoeken naar subsidiepotjes en duurzaamheidsleningen, maar loop

vast. Er is een jungle aan regelingen. Hopelijk kunnen adviseurs van stichting Groene Economie Limburg mij wegwijs maken. De banken zijn kortaf. Bij het woortje bakkerij zeggen ze al: 'stop maar, te riskant'. Je wordt als kleine zelfstandige over één kam geschoren met de groten. 'Mevrouw, regel tjes zijn regel tjes', hoor je dan. Ik snap dat er laders zijn, maar is er dan helemaal geen ruimte voor

ZONDER VERHOOGING

Nederland koploper met benzineprijzen

MAASTRICHT
DOOR PIETER VAN ERVEN DORENS

In de Tweede Kamer is een meerderheid tegen de verhoging van de benzineprijs met 21 cent per 1 januari. Maar in de grensstreek maakt dat niet veel uit. Zelfs zonder die accijns- en btw-verhoging is Nederland in Europa nu al koploper met de benzineprijzen. De literprijs ligt 30 cent boven het Europees gemiddelde.

In Polen is een liter zelfs 81 eurocent goedkoper, blijkt uit het nieuwste prijsoverzicht van de Europese Commissie. Een liter Euro95 kost in Nederland nu gemiddeld 2,14 euro. In Polen betaalt een automobilist slechts 1,33 euro per liter. Op een tankbeurt van veertig liter scheelt dat 32 euro. Ook in onze buurlanden kan met flinke winst getankt worden. In Bel-

gië kost een liter gemiddeld 1,80 euro, terwijl je voor gemiddeld 1,95 euro in Duitsland terecht kunt. Dan scheelt op een bescheiden tankbeurt van veertig liter er bijna 14 euro respectievelijk 8 euro. In Europa liggen alleen in Denemarken (2,08 euro) en Griekenland (2,04 euro) de benzineprijzen ook boven de 2 euro. De burgers zijn het beste af in Malta, Roemenië, Bulgarije en dus Polen. In al die landen ligt de gemiddelde benzineprijs onder 1,50 euro. Brussel houdt ook in de gaten hoeveel benzine kost zonder accijns en btw. Ook daarbij zit Nederland in de top. Een 'kale' liter Euro95 kost hier 0,97 euro. Alleen in Spanje, Hongarije en Denemarken is dat meer. De gemiddelde adviesprijs in Nederland voor benzine bedraagt nu 2,30 euro. De allerlaagste prijs en bij onbemande pompen beginnen bij een bedrag rond 2 euro. (DE TELEGRAAF)

Snackbar Bijna Thuis

Dierenhotel Abdissenbosch

FOTOS VANAF LINKSBOVEN MET DE HLOK MIE: KIMBERLY DUCHATEAU, PETER VAN BREEMEN, ELS DE KOK, PETER SCHOLS

flexibiliteit en maatwerk? Zoeken, vragen, na tien pogingen was ik er klaar mee. Ik heb alvast een lening afgesloten. 8 procent rente, best veel. Maar ik ben ook al veel hogere percentages tegengekomen."

Grivec Bros

Jeansmakers, Roger en Marcel Grivec, Herkade "We hebben een vervelende tijd achter de rug. Een faillissement en gelukkig een doorstart. Dat maakt wel dat we er alst weelingsbroers nu alleen voor staan. De hoge stroomprijs doet pijn. We hebben 23 naaimachines van zo'n tachtig jaar oud; stroomshurpers. Maar ze hebben een ziel en een uniek steekpatroon, wat onze jeans zo exceptioneel en authentiek maakt. We willen de motoren vervangen door nieuwe, zuinigere exemplaren en ze het liefst laten draaien op eigen zonnestroom. Maar die zak met cent en is leeg. We hebben een hulpvraag uitgezet bij de gemeente en stichting Groene Economie Limburg. Dit handwerk mag toch niet verdwijnen. Zonder te willen opscheppen, rekenen wij ons tot de top van de jeansmakers ter wereld. Dat smetje, dat achtervolgt je. De bank, Lief? Die staan niet te springen om ons te helpen. En lenen? Dan beginnen we weer met schulden. Welke opties en kansen zijn er? Zoveel potjes,

zoveel regeelingen en tegelijkertijd nog meer voorwaardend? Het ontbreekt je als kleine ondernemer de tijd om alles door te akkeren. Waarom niet simpel een handzaam overzicht?"

Snackbar Bijna Thuis

Peter van Breemen, Wilre "Een pand verhuurzaam als huurder? Nee, hiervoor is toch echt de gemeente als eigenaar aan zet. Ik run een snackbar in een oud stationsgebouw, direct aan de Mijsloenlijn. Het is eigenlijk een betonnen blok, slecht geïsoleerd, enkel glas. Ik ben al zo'n twee jaar met de gemeente in gesprek om het te laten verduurzamen. Zeker met die hoge energieprijzen zit ik erbovenop. Maar ik heb het gevoel van het kastje naar de muur te worden gestuurd. Ik ben er eigenlijk klaar mee. Verkoop mij maar het pand. Ik heb goede ideeën, zelfs een energieplan. Met een stroomverbruik van 40.000 kilowattuur rijzen de energiekosten letterlijk de pan uit. Als het dak stevig genoeg is, dan zou ik dat het liefst vol leggen met zonnepanelen. Dan hoeft de stroom niet langer duur van het net te halen. De gemeente zegt weliswaar als eigenaar verantwoordelijkheid te willen nemen, maar vervolgens gebeurt er niks. We draaien al lang rond in cirkeltjes."

Dierenhotel Abdissenbosch

Els de Kok, Landgraaf "Ik ben als kleine zelfstandige heel kostenbewust. Ik kan rondkomen, maar het is geen vetpot. Ook al zit het hotel altijd goed vol en moet ik zelfs vaste klanten soms teleurstellen, omdat de kamers nou eenmaal geen stapelbedden hebben. Gelukkig heb ik voorgoorterd en ben ik al enige tijd bezig met verduurzamen. Een nieuw dak en dubbel glas scheelt enorm qua energieverbruik. Ik heb het pand, dat we 46 jaar geleden hebben gebouwd, ook laten voorzien van nieuwe isolatie. Via een camera zagen we dat de steenwol die destijds is aangebracht, naar beneden was gezakt en vol muisgangen zat. Verder ben ik overgestapt op ledverlichting. Als 73-jarige ben ik redelijk bedreven op het internet. Samen met de accountant heb ik wat tijd gestopt in het zoeken naar subsidie mogelijkheden en gelukkig wat potjes kunnen aanboren. Dat helpt. Zoals ook het in de gaten houden van onderhoudstermijnen van verwarmings- en koelingsapparaten. Zo voorkom je onnodige energieverspilling."

SMARTPHONES

Onder Limburg zit lithium maar onzeker is of dit ooit zal renderen

MAASTRICHT DOOR ROBIN VAN DER KLOOF

Diep in de Limburgse bodem hebben onderzoekers lithium gevonden, het mineraal waar onze smartphones en andere elektrische apparaten op draaien. Of de vondst in Californië ooit tot grootschalige lithiumwinning kan leiden, valt nu nog niet te zeggen.

Onderzoekers van de TU Delft hebben de ontdekking gedaan toen ze eind vorig jaar boringen analyseerden bij de aardwarmtebron in Californië, die buiten werking is gesteld. In de put bij het dorpje in de gemeente Horst aan de Maas, op zo'n drie kilometer meter diepte, zijn concentraties gevonden van tussen 22 ppm en 38 ppm (deeltjes per miljoen) lithium. Limburg lijkt hiermee een van de hotspots in Nederland te zijn, samen met Drenthe.

Kempen Vorige week werd in het diepe grondwater in de Belgisch-Limburgse Kempen een grotere concentratie lithium aangetroffen. Het gaat daar om 100 ppm, maar ook dat is een hoeveelheid waar de grote wereldspelers hun schouders over ophalen. "Dat zijn zulke lage concentraties dat je niet kunt concurreren met lithiummijnen in Australië of Amerika," zegt dr. Peter Tom Jones van de universiteit van Leu-

ven. Ter vergelijking: lithiumconcentraties in het beroemde zoutmeer Salar de Uyuni in Bolivia zijn gemiddeld twintig keer hoger. In kleilagen in het Amerikaanse Nevada liggen de concentraties zelfs op 9000 ppm en het materiaal is er gemakkelijker te winnen.

Potentie Toch is geofysicus Karl-Heinz Wolf van de TU Delft positief: "De in Limburg aangetroffen hoeveelheid lithium is significant en vraagt om meer onderzoek. Limburg heeft potentie." Naast Californië heeft ook Zuid-Limburg zijn aandacht: "Met name het vierkant tussen Roermond, Tongeren, Luik en het Heuvelland is geologisch interessant." Maar ook hij weet niet of het ooit rendabel wordt om in Limburg lithium te gaan winnen. Dat heeft te maken met de technische, financiële en politieke complexiteit rondom lithiumwinning.

Landschap Wolf verzekert dat, mocht lithiumwinning in Limburg er ooit van komen, verkwisting van landschap en bodem zoals bij kolonmijnen en aardgaswinning absoluut niet aan de orde is. "Locaties voor winning van lithium middels geothermie zijn niet groter dan een voetbalveld en boringen gaan recht naar beneden de grond in."

LEESVERDER LS // 8-9

ENERGIEPRIJZEN

'Vooral jongeren kiezen dynamisch contract'

MAASTRICHT DOOR ONZE VERSLAGGEVER

Per uur of dag betalen voor je gas of elektra wordt steeds populairder. Het blijkt vooral jongeren die het risico wel aandurven.

Inmiddels heeft een op de acht twintigers een dynamisch energiecontract afgesloten, blijkt uit onderzoek van energiebedrijf Zonneplan. Wie kiest voor zo'n dynamisch contract betaalt het tarief dat bepaald wordt op de 'spotmarkt'. Dat houdt in dat prijzen iedere dag, of zelfs elk uur, kunnen veranderen. Waar bij oudere generaties (vanaf 40 jaar) het percentage dat voor een dynamisch tarief kiest schommelt tussen de 2 en 3 procent, blijkt een op de acht twintigers inmiddels klant te zijn. Vande dertigers is ruim 7 procent klant. "Flexibiliteit lijkt een sleutelrol te

spelen in het kiezen voor deze tarieven", zegt Frank Breukelman van Zonneplan. "Jongeren hebben over het algemeen minder vaste dagelijkse routines, waardoor ze hun energieverbruik makkelijker kunnen aanpassen aan de fluctuerende prijzen. Even overdag de vaatwasser of wasmachine tijdens een gunstig uur aanzetten en wordt dan een stuk eenvoudiger. Oudere generaties zien dat valker als gedoe en houden het liever bij hun vertrouwde energiecontract." In totaal zijn er al 238.000 huishoudens die een dynamisch contract hebben, blijkt uit cijfers van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Zonneplan verwacht dat de populariteit de komende jaren nog verder zal toenemen. "Hoe meer verbruik je kunt sturen naar goedkope momenten, hoe groter het voordeel van uurprijzen", aldus Breukelman. (DE TELEGRAAF)